

John Steinbeck
Capitán Swing.
235 pàg. 18,50 €

Imaginem que
avui un gran
novellista

proposés escriure un reportatge sobre la vida quotidiana a Cuba o a Corea del Nord, però sense parlar de política. ¿Seria factible? ¿És possible escriure sobre el que significa viure sota un règim totalitari sense parlar de política? Sembla complicat, però això és el que van plantejar-se el novellista John Steinbeck i el fotògraf Robert Capa a *Diario de Rusia*, publicat el 1948. L'objectiu era conèixer de primera mà el dia a dia rere els murs de l'hermètica URSS de Stalin. El 1948, però, era un any difícil per obviar la política: començava la Guerra Freda i la terrorífica maquinària del *gulag* funcionava a ple rendiment. És l'any en què Orwell escriu *1984*.

Però tot això ho deixen de banda. Durant quaranta dies recorren Moscou, Kiev, Stalingrad i Tbilisi. A la capital russa l'ambient és depressiu, en contrast amb l'animada vida camperola a terres ucraïneses. A Stalingrad, encara devastada pel llegendari setge, els nens sobreviuen sota les ruïnes i mengen escombraries. A Geòrgia, tot canvia en un ambient d'abundància festiva. Steinbeck és un gran observador i firma un reportatge, amb cert valor documental, que buscava convèncer el granger d'Omaha que els russos no eren dimonis. Però sembla que aquesta cordialitat amb el poble li impedeix condemnar el règim. Les escasses crítiques a l'URSS (la censura, la burocràcia, l'eliminació de Trotski) són molt tèbies i en definitiva és massa indulgent amb una de les dictadures més salvatges. No toca ni de lluny l'horror que van denunciar Soljenitsin i Xalàmov. Un retrat interessant però notòriament deficitari. —Abel Grau